

Behandling af brystkræft efter operation

De har nu overstået operationen for brystkræft. Selvom hele svulsten er fjernet ved operationen, er der alligevel i nogle tilfælde en risiko for, at enkelte kræftceller kan være efterladt i kroppen og senere give anledning til, at sygdommen blusser op igen.

Der er to former for medicinsk efterbehandling: Kemoterapi eller anti-østrogenbehandling. Specielle undersøgelser, som er foretaget på svulstvævet, viser, at det hos Dem vil være mest fordelagtigt at anvende anti-østrogenbehandling.

Hvorfor anti-østrogenbehandling?

De fleste brystkræftsvulster vokser bedst, når små mængder af det kvindelige kønshormon, østrogen, er tilstede.

Hos kvinder, som har passeret overgangsalderen, stammer østrogen fra andre hormoner, som dannes i binyrerne.

I dag findes medicin, som kan modvirke østrogens indflydelse på væksten af brystkræft, enten ved at forhindre at østrogen bindes til kræftcellerne (tamoxifen) eller ved at hæmme dannelse af østrogen (aromatasehæmmer). Behandling hermed betegnes derfor som anti-østrogenbehandling.

Standard er i dag behandling med tamoxifen, men nyere undersøgelser har vist, at stoffet arimidex, (som er en aromatasehæmmer) er mindst lige så effektivt. Tamoxifen kan som bivirkning medføre årebetændelse. Derfor foreslår vi i Deres tilfælde behandling med arimidex, som ikke forårsager denne bivirkning.

HVORDAN FOREGÅR BEHANDLINGEN?

Arimidex indtages som tabletter på 1 mg. De skal tage 1 tablet daglig på et tidspunkt der passer Dem bedst. Tabletten kan indtages i forbindelse med et måltid eller på tom mave.

HVORLÆNGE VIL BEHANDLINGEN VARE?

Videnskabelige forsøg har nu vist, at den bedste effekt opnås ved at give behandlingen i 5 år.

HVILKE BIVIRKNINGER KAN OPTRÆDE?

Al medicin kan give bivirkninger. For arimidex gælder, at de bivirkninger, som undertiden kan forekomme, er milde. Det er meget sjældent, at det p.g.a. bivirkninger har været nødvendigt at ophøre med behandlingen eller nedsætte dosis.

De bivirkninger, som er set hos patienter behandlet med arimidex, har hyppigst været hedeure samt led- og muskelsmerter. Endvidere kan forekomme kvalme, slimhindetørhed og let udtynding af håret.

Generelt har kvinder efter overgangsalderen et lavt indhold af østrogen i blodet, og dette kan give tendens til knogleskørhed og muligvis øge risikoen for hjertesygdomme. I hvilket omfang anti-østrogenbehandling har en indflydelse på disse tilstande undersøges i andre forsøg.

Strålebehandling

Hvis De har fået foretaget brystbevarende operation eller hvis sygdommen på operationstidspunktet havde bredt sig til lymfeknuder i armhulen eller hvis svulsten i brystet var større end 5 cm, vil vi også tilbyde strålebehandling mod forsiden af brystkassen eller brystet, i alt 24 eller 29 gange. De vil få yderligere information om denne behandling.

Frivillighed

Det er frivilligt at modtage behandlingen. Hvis De er påbegyndt behandlingen, kan De altid senere vælge igen at ophøre hermed.

Kontrolundersøgelser

Under og efter behandlingen med arimidex vil vi tilbyde Dem regelmæssig kontrol med 6 til 12 måneders interval. Ved hver kontrol vil De få lejlighed til at stille spørgsmål af betydning for Deres tidligere sygdom.

Hvis De får nye symptomer, vil vi tale med dem herom og eventuelt foreslå yderligere undersøgelser. De skal især være opmærksom på nyopståede smerter, hoste, åndenød og nyopståede knuder omkring operationsarret, i armhulen eller i det andet bryst.

Hvem kan få oplysninger fra Deres journal?

I Danmark foregår behandlingen af brystkræft efter vejledning af Den Danske Brystkræftgruppe (DBCG), som blev oprettet i 1977 for at forbedre behandlingsresultaterne og for at sikre, at alle patienter i Danmark, uanset afdeling, får tilbudt behandling efter helt samme retningslinier. Det betyder også, at visse oplysninger om sygdommen i Deres journal vil blive registreret af DBCG og senere indgå i videnskabelige rapporter. Det samme gælder eventuelle videnskabelige undersøgelser foretaget på vævsprøver fra knuden, som blev fjernet, eller på blodprøver. Der vil dog på intet tidspunkt blive offentliggjort oplysninger, som kan henføres til Dem personligt.

Er der i øvrigt spørgsmål, De ønsker at drøfte med os, står vi til rådighed.

Jeg bekræfter hermed, at have modtaget ovenstående information, såvel mundtligt som skriftligt. Jeg er informeret om, at det er frivilligt at modtage behandling og at jeg når som helst kan ophøre hermed uden at det vil påvirke mine muligheder for fortsat kontrol eller eventuel anden behandling i afdelingen.

Dato

Patient

Informerende læge

Jeg giver hermed mit skriftlige samtykke til, at oplysninger i min journal samt fra eventuelle videnskabelige undersøgelser på vævsprøver fra knuden eller fra blodprøver bliver registreret af Den Danske Brystkræftgruppe, efter at jeg har fået mundtlig og skriftlig information.

Dato

Patient

Informerende læge

Kopi af denne skrivelse i journalen.

Jeg bekræfter hermed, at have modtaget ovenstående information, såvel mundtligt som skriftligt. Jeg er informeret om, at det er frivilligt at modtage behandling og at jeg når som helst kan ophøre hermed uden at det vil påvirke mine muligheder for fortsat kontrol eller eventuel anden behandling i afdelingen.

Dato

Patient

Informerende læge

Jeg giver hermed mit skriftlige samtykke til, at oplysninger i min journal samt fra eventuelle videnskabelige undersøgelser på vævsprøver fra knuden eller fra blodprøver bliver registreret af Den Danske Brystkræftgruppe, efter at jeg har fået mundtlig og skriftlig information.

Dato

Patient

Informerende læge

Kopi af denne skrivelse i journalen.